

PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA D'EUROPA I INTERNACIONAL
BARCELONA, 6 DE MARÇ DE 2004

INTERVENCIÓ DE JOSÉ MONTILLA

Bon dia, amigues i amics,

A principis del segle XXI, en un món cada vegada més globalitzat i obert, la comunitat internacional es troba davant d'importants reptes. Conviuen noves oportunitats i esperances amb desafiaments de gran envergadura, com ara, l'increment de les desigualtats, el deteriorament del medi ambient, les tensions demogràfiques, la violació dels drets humans i de les llibertats o la globalització del terrorisme i la criminalitat internacional organitzada.

En aquest context, després de la ruptura irresponsable de la unitat europea per part del Partit Popular, per donar suport a una guerra contra l'Iraq, en contra de les Nacions Unides i del Dret Internacional, Espanya ha de recuperar el sentit de la seva política exterior.

Aquest any 2004 ha de ser un any decisiu per a la Unió Europea. **A punt de donar la benvinguda a deu nous Estats membres que s'adheriran al propòsit comunitari, i amb un projecte de Constitució sobre la taula, els socialistes desitgem, més que mai, avançar cap a una Europa pròxima.**

L'ampliació de la Unió Europea significarà la reunificació d'Europa i la superació de les divisions derivades de les guerres del segle XX.

Els socialistes sempre hem donat suport a l'ampliació, perquè **una Europa ampliada** enfortirà els fonaments per la pau al continent, servirà per consolidar i impulsar encara més el projecte comunitari, i **ens permetrà trobar solucions supranacionals per a les qüestions que no poden ser resoltes a nivell estatal.**

Per això creiem que Catalunya i Espanya han d'oferir tota la seva disposició per tal que la Unió Europea afronti amb èxit l'ampliació més decisiva de la nostra història.

Vistos els resultats del darrer Consell Europeu, en el qual l'actitud del govern del PP va ser un dels obstacles que va impedir que s'aprovés la Constitució Europea, **Europa necessita un govern d'Espanya clarament europeista, i no un govern com el que hem tingut, que ha contribuït a la fractura i debilitament de la Unió.**

Convençuts com estem que el projecte de **Constitució Europea representa un pas endavant cap a l'Europa federal que volem, que passa per reforçar la ciutadania europea i millorar la democràcia i l'eficàcia de la Unió**, proposem un govern que, a més de recuperar l'esperit constructiu de les negociacions, sigui capaç d'impulsar el procés d'aprofundiment de la Unió.

Perquè **la millor manera de superar les incerteses i mancances que encara conté el projecte** -els socialistes demanem un reforçament del sistema comunitari i una defensa explícita a la diversitat cultural i lingüística-, **és promovent la seva ratificació i exigint-ne el seu desenvolupament futur en un sentit d'integració política i de progrés.**

Europa és, per a nosaltres, quelcom més que una zona de lliure canvi. És una Unió política que aglutina els valors del conjunt de ciutadanes i ciutadans europeus. Per garantir el futur d'una Europa política i social, la Unió ha d'acompanyar la necessària i convenient integració econòmica amb més governació política. Ha de dotar-se dels recursos necessaris per esdevenir un **agent actiu en la governança pacífica de la globalitat que**, juntament amb d'altres actors internacionals, **assumeixi les seves responsabilitats en el món, enfront de la política unilateral i retrògrada de l'Administració Bush.**

Per això volem una Europa al servei del benestar i dels objectius comuns dels seus ciutadans, que s'expressi amb veu pròpia, autònoma i compromesa amb la pau, el desenvolupament, el progrés econòmic i social, la igualtat i el respecte dels drets humans.

CATALUNYA I LA UNIÓ EUROPEA

Catalanisme i europeisme sempre han anat de la mà. **Catalunya necessita Europa pel seu ple desenvolupament com a país:** és l'àmbit històric i geogràfic per excel·lència on veiem retrobada la nostra vocació europea i mediterrània.

Moltes decisions que es prenen a Brussel·les afecten directament els nostres interessos com a catalans i catalanes, per això **Catalunya hi ha de tenir una presència reforçada**. Tant **directament, a través d'una major participació en les institucions i organismes comunitaris quan tractin qüestions de la seva competència**, com **contribuint a la formació de la política exterior d'Espanya**, perquè la plena realització de les prioritats de Catalunya requereix la complementarietat entre l'acció de l'Estat i la del govern de la Generalitat de Catalunya.

Catalunya necessita una Europa federal construïda sobre les identitats diverses dels pobles del continent, **que respecti i reconegui les seves diferències com una forma d'arrelament més pròxima en un món cada vegada més globalitzat**.

Que defensi el principi de subsidiarietat i el repartiment de poder amb els territoris, perquè l'equilibri regional a Europa no és només una qüestió de cohesió territorial, sinó també una qüestió de cohesió social entorn el projecte comunitari, clau per a afrontar les grans qüestions que preocupen Europa: l'ocupació, el benestar social, la integració dels immigrants i la competitivitat empresarial.

En definitiva, **necessitem més Europa, una Europa forta i integrada, i també més pròxima.**

La nostra ambició europeista es concreta en les següents propostes:

- **Impulsarem la reforma del Senat**, com a veritable cambra de representació territorial, que permeti, entre d'altres, la participació de les CC.AA. en les decisions normatives estatals que es projectin en l'àmbit dels assumptes europeus.
- **Demandarem una participació de les CC.AA. en les delegacions espanyoles davant les institucions europees.** En especial, en la delegació espanyola al Consell de Ministres i en la Representació Permanent d'Espanya a la Unió Europea.
- **Instarem la Unió Europea a reformar el Comitè de les Regions** i convertir-lo en una institució comunitària de ple dret, que representi els ens locals i les regions sense poders legislatius en l'arquitectura institucional europea, i que participi en el procés comunitari emetent opinions amb caràcter vinculant. Alhora, **reclamarem i avançarem cap al reconeixement**, per part de les institucions europees, **d'un estatut especial de regió amb poders legislatius**, que permeti a aquestes regions ser consultades en les qüestions i iniciatives que els afectin i **poder recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea** quan les seves competències o els seus interessos resultin perjudicats per actuacions comunitàries.
- **Fomentarem la cooperació transfronterera i interregional**, reforçant les aliances estratègiques conjuntes favorables al desenvolupament de les regions, tant amb aquelles de la Unió Europea, com amb les de països del Magrib.

- Promourem les iniciatives legislatives necessàries per tal d'assegurar la **representació electoral de Catalunya al Parlament Europeu**.
- I, finalment, treballarem activament pel **reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea**.

CATALUNYA I EL MÓN

En l'àmbit internacional, **el govern espanyol ha d'impulsar una política exterior multilateral, d'opció europeista, de recolzament a la legalitat internacional que representen les Nacions Unides**, un sistema que ha de ser reforçat, per guanyar en democràcia i representativitat.

Volem impulsar unes noves relacions amb els Estats Units, basades en el reconeixement de la importància d'un diàleg transatlàntic sòlid i equilibrat com a element decisiu per a la pau i l'estabilitat internacionals, així com **en el respecte i la independència, promovent el multilateralisme**.

Aquesta és la qualitat de les relacions que van assolir els governs de Felipe González entre 1982 i 1996 i que els socialistes ens proposem recuperar, **posant fi a l'actitud de submissió en què ens ha situat el Partit Popular**.

Per això **és important el reforçament dels instruments multilaterals de promoció i de defensa dels Drets Humans, el decidit recolzament a la Cort Penal Internacional, i la reforma de les institucions econòmiques i financeres internacionals**, entre d'altres.

Així mateix, la nostra política exterior ha de retornar al vincle d'amistat i cooperació amb Amèrica del Sud i Central, a una aproximació amb els nostres veïns de la Mediterrània, basat en el diàleg i la cooperació amb tots els països de la regió, i al compromís a favor d'una solució justa i duradora del conflicte entre Palestina i Israel.

La **Mediterrània** és el nostre marc geogràfic més immediat. **Catalunya ha de compatibilitzar la condició de regió europea amb la seva vocació mediterrània, i fer de pont entre les dues ribes de la Mediterrània, contribuint activament a relançar i aprofundir el procés euromediterrani** -ara més necessari que mai-, que vetlli per la seguretat i el respecte als drets humans, basat en un ampli enfocament cultural, social i humà.

Per això **ha d'utilitzar les capacitats d'influir en el govern espanyol i en la Unió i fer de "lobby" per aconseguir el relançament del Procés de Barcelona.**

És en aquest sentit que donem suport al projecte de **transformació de l'actual Fòrum euromediterrani del Parlament Europeu en una Assemblea parlamentària paritària**, que integraria a representants de les dues conques de la Mediterrània, a diputats al Parlament Europeu i dels Parlaments estatals, amb l'objectiu de facilitar i promoure el diàleg que ha d'existir per fer més viable aquest vincle.

Pel que fa a les **relacions amb el Marroc**, el govern del PP ha posat de manifest en diversos episodis una notable falta de sensibilitat i de capacitat d'entesa. **Urgeix, doncs, reconstituir les relacions amb el Regne del Marroc, per afrontar amb la màxima responsabilitat la resolució de les discrepàncies que ens separen.**

Cal consolidar un espai transfronterer mediterrani, tant pel que fa a infraestructures i serveis com a intercanvis econòmics i humans, que reforci la centralitat de Catalunya a la Mediterrània, i també el pes i les potencialitats d'aquest territori en el conjunt de la Unió Europea, des de la doble dimensió territorial i europea.

Les relacions polítiques, econòmiques i socials de la Unió Europea amb **Amèrica del Sud i Central** han de ser també una prioritat per Catalunya.

El nostre vincle d'amistat amb aquesta regió, amb la qual tenim una història i uns valors comuns, **ha de servir per ajudar a refer i impulsar les relacions dels pobles d'Amèrica Llatina amb Espanya i amb la Unió Europea.**

Tanmateix, en els darrers anys, **Àsia** i el **Pacífic** s'han convertit en un dels primers socis econòmics i comercials de la Unió Europea i també en un dels seus principals interlocutors polítics. Espanya porta un retard considerable pel que fa a l'atenció dedicada a la regió Àsia-Pacífic. Si bé s'ha avançat amb l'obertura de la Casa Àsia a Barcelona, encara no es disposen de prou mitjans ni hi ha definides les prioritats que ens permetrien aprofitar les oportunitats econòmiques, polítiques i culturals que la regió ofereix.

D'aquí la **necessitat d'impulsar actuacions que contribueixin a impulsar les relacions econòmiques, polítiques i culturals amb els països de la regió Àsia-Pacífic, relançant la presència d'empreses catalanes i espanyoles als països asiàtics, i fomentant la inversió d'aquests països a Catalunya.**

Finalment, no podem obviar les nostres relacions exteriors amb **l'Àfrica subsahariana**, limitades fins ara a les relacions en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

Aquesta regió mereix i necessita una atenció que vagi més enllà. **Catalunya i també el govern espanyol han de fer tots els esforços possibles en pro de la pau i la democratització dels països africans.**

En el marc de la dimensió internacional de Catalunya, també volem treballar activament per assegurar que Catalunya estigui representada de forma permanent en les organitzacions internacionals -en particular la UNESCO-, que admeten la presència d'entitats polítiques espanyoles i d'altres Estats en matèries de la seva competència exclusiva.

Així mateix, volem que sigui escoltada per l'Estat en la negociació de tractats i acords internacionals, en matèries que afectin els interessos de Catalunya.

Cooperació al desenvolupament

L'augment de la pobresa i de la desigualtat és una causa de primer ordre de la inestabilitat política, de les tensions ètniques i culturals i dels fluxos migratoris.

En resposta a aquests conflictes, **la política de cooperació al desenvolupament ha de ser una política prioritària, coherent i integradora, que contempli els objectius marcats per les Nacions Unides i les polítiques de la Unió Europea.**

La **cooperació internacional no es pot subordinar a la promoció dels interessos comercials, com ha fet el govern del PP.** Cal facilitar la integració igualitària en l'economia mundial dels països en vies de desenvolupament, promovent la seva capacitat comercial i l'accés de tots els seus productes als mercats internacionals.

En aquest sentit, proposem:

- Establir un codi ètic en les relacions i transaccions internacionals, que garanteixi l'equitat i el respecte pels drets humans, amb inclusió dels drets socials i econòmics.
- Promoure **projectes de codesenvolupament** en els països d'origen de la immigració, així com la formació d'agents de transformació, és a dir,

de persones immigrades que, prèvia formació, retornaran als seus països originaris i hi treballaran en l'àmbit del desenvolupament de projectes.

- I, finalment, incrementar substancialment la quantitat i la qualitat de **l'ajuda oficial al desenvolupament** que Espanya proporciona, incloent **una política més activa en matèria de condonació i renegociació condicionada del deute**.

En aquest sentit, **recolzem l'aliança mundial "contra la fam i la pobresa"** promoguda pels presidents del Brasil, Xile i França, i el Secretari General de les Nacions Unides, amb l'objectiu de recompensar els països que realitzin esforços concrets a favor del seu propi desenvolupament, mitjançant programes d'alleujament del deute, inversions directes i entrades de capitals a llarg termini, augment de l'ajuda i un sistema de comerç més just.

Durant la propera legislatura, **ens comprometem al compromís establert en la cimera de Monterrey d'incrementar l'ajut al 0.33% l'any 2006**, i de manera real i sostinguda, **assolir el 0.5% al final de la legislatura** (mitjana dels països del CAD), amb l'objectiu de **fer viable el compromís del 0.7% per l'any 2012**. Aquesta partida pressupostària es diferenciarà de la d'ajut humanitari.

Aquests són, breument apuntats, els objectius de la política europea i internacional que, en la nostra opinió, Catalunya i Espanya necessiten.

La política europea i internacional que un nou Govern, presidit per José Luis Rodríguez Zapatero, farà realitat després del 14 de març.